

Nejlepší Kerouac zahání smrt sexem

V češtině poprvé vychází román Doktor Sax, který autor slavného Na cestě napsal obyčejnou tužkou za dva měsíce v Mexiku. Prohlašoval o něm, že je pokračováním Fausta

PRAHA Byl konec dubna 1959, když americké nakladatelství Grove Press vydalo Kerouacův román Doktor Sax. Spisovatel ho měl sedm let v šuplíku, byla to jeho v pořadí sedmá napsaná kniha, ale teprve třetí, která vyšla, když nepočítáme časopisecké ukázky a básně. Kritiky byly zdrcující.

Kerouac, který v té době trpěl nespavostí a psal Dharmové tuláky, si nechal přečíst recenze po telefonu od svého japonského přítele Matsumiho. „Jako by jim tlumená četba s přízvukem mohla ubrat na účinnosti,“ povzdechl si Kerouacův životopisec Gerard Nicosia v knize Memory Babe. Slovo postmodernismus tehdy ještě neexistovalo a recenzenti byli příliš pruderní: „Stěží se to dá nazvat románem,“ psal Saturday Review. „Kerouac má nevhodný slovník, chybí mu kouzlo, účast, invence a vkus,“ tvrdili v New York Times, navíc podle nich byla kniha tak nečitelná a psychopatická, že vůbec neměla být vydána.

Moje nejlepší kniha

I dnes je Doktor Sax zvláštním pokladem. Vydává ho česky vůbec poprvé Argo, které už na jaře přišlo s Vizemi Codyho. Ty Kerouac psal ve stejném období jako Doktora Saxe. Vize Codyho jsou zaznamenané diskuse a zážitky s Nealem Cassidym a už v nich Kerouac píše o tom, jak společnosti předčítá z Doktora Saxe a Neal ho přerušuje nadšenými výkřiky. Kladně rukopis hodnotil i básník Allen Ginsberg, s nímž byl tehdy Kerouac ve při, a Ginsbergův dopis, v němž Doktora Saxe chválí, je alespoň částečně smířlivý.

Kerouac psal Doktora Saxe výhradně tužkou do svých zápisníků, na stroji ho přepisoval až později, dílo vzniklo během dvou měsíců v roce 1952 v Mexiku. Když kniha po sedmi letech vyšla, tvrdil

o ní sám autor, že je to „nejlepší, co kdy napsal“. Doktora Saxe si představoval jako třetí díl Fausta. Nejsou tu žádné ztřeštěné výlety, marihuanové večírky ani dovádění s prostitutkami. Nicosia dokonce tvrdí, že Doktor Sax je prvním opravdovým postmoderním románem historie, protože „stojí jednou nohou ve vysněných představách a druhou v objektivní realitě“.

A Doktor Sax, jakkoli používá obecné až blakeovské symboly hada, orla, růže či hradu, je také knihou o dospívání. Kerouac je stále autobiografický, píše o hrůze ze smrti způsobené smrtí bratra a úrazem kamaráda pod koly vlaku. Smrt je všudypřítomná, katolická církev vyžaduje, aby jí pozůstalí i přeživší vzdali hold. A mladý hrdina jí uniká – objevením sexu.

Vzpomínky a marihuana

Román má obrazovou, snovou i filmovou strukturu a všechno je v

Jack Kerouac používá v knize mnoho symbolů. Foto: archiv

něm možné. Myšlenky, sny a vize přeskakují, vynořují se až surrealistická zjevení v sytých žhnoucích barvách – což je možná dáno i tím, kolik marihuany Kerouac během psaní Doktora Saxe vykouřil. A pak se autor zase vrací k detailním

vzpomínkám na lowelské dětství, na své kamarády a rodiče. Jako by děsivý surrealistický had na chvíli usnul pod zemí.

Argo doplňuje Doktorem Saxem sbírku Kerouacův v našich knihovněch. Jen škoda, že kniha neobsahuje úvod nebo doslov, který by tuhle výjimečnou prózu zařadil do kontextu Kerouacovy nebo celé beatnické tvorby. Liší se totiž od jeho kultovních próz Na cestě i od Dharmových tuláků či Podzemníků. Zatímco Na cestě je naturalistickým vyprávěním o svobodě a jejich dětech, Doktor Sax je fikce, fantastika s občasnými výlety do vzpomínek a líčení strachu ze smrti, který nám neustále nedovolí cítit spokojenost se životem. Kerouac však nachází možnost, jak se strachu zbavit – na moment zahlédne v očích Doktora Saxe výjev starý tisíce let, v němž orel ničí hada požírajícího vše živé. Dodnes je tenhle výjev v mexickém státním znaku. **Klára Kubičková**

FAKTA

Jack Kerouac v Argu

Co už vyšlo

Andělé zoufalství
Big Sur
Dharmovi tuláci
Kniha snů
Zjevení Orfea
Mag a Satori v Paříži
Na cestě – klasické vydání a také původní, necenzurovaná verze
Osamělý poutník
Podzemníci a Tristessa
Sám na vrcholu hory – i s originálními anglickými texty
Vize Codyho

Co ještě vyjde

V roce 2010 vyšel v USA dosud nepublikovaný text z pozůstalosti Jacka Kerouaca, jeho první rozsáhlejší dílo Můj bratr oceán. Kerouac ho napsal na základě svých zkušeností ze služby u obchodního námořnictva, česky vyjde příští rok.

Kamberská vtipně přesáhla žánr písní pro děti

Sama za sebe Kamberská tvoří půlku již neexistujícího dua Sestry Steinovy. Foto: Petra Píkelová

Říkadla a křikadla
Karolína Kamberská
CD, 199 korun

Do ošidných vod písní pro děti vstoupila Karolína Kamberská, někdejší polovina dua Sestry Steinovy, velmi směle a emancipovaně s albem Říkadla a křikadla.

Vedly ji k tomu zážitky s vlastními dětmi, které si pohádky rády přizdobí výtvoři ze současné doby. Včetně odkazů na mobily, letenky či klíčenky. Víla může být i topmodelkou, která si koupí sukni ve slově akci. Hravost, typická pro děti, se na desce prolíná s humorem a schopností vytvořit náladově podbarvenou píseň (Jaro).

Album dokládá, že hranice mezi světem dětí a dospělých vlastně neexistuje. Jednak se písně žánrově tříbí, jsou plné groteskních situací z běžného života (Strašná píseň o myši) i pohádkových obrazů. Hlas Karolíny Kamberské se publiku infantilně nevnučuje.

S Čilými papírkami

Zdrobněliny jako strašidýlka nebo včelíčka jsou zpívány s nadhledem a pívavně se srážejí se světem dospělých. „Až ti vlasy povyrosteou, budeš třepat hárem, pod pódiem víly budou tančit jak tvůj harém,“ zpívá Kamberská v pohádkové písni Kytarista. Její hlas je svěží, jiskřivý. Pobaveně ironické tóny občas bodají jako jehličky.

I ukořelbavka dostává v jejím po-

dání další rozměry. Ovšem závěrečná píseň Naděje má přes všechnu žánrovou lehkost takřka osudovou sílu i tíhu příběhu o dítěti narozeném v útulku.

Jiskrné písničky, z nichž některé nepřekročí dvě minuty, jsou aranžovány se svobodomyšlností klubové hudby. Muzikanty Jana Ponočného a Davida Landštofa doplňuje divíček punkový sbor Čilé papírky, který tvoří Ponočného dcery Katka, Roska a Kamberské dcera Sára.

Karolína Kamberská je písničkářka, která lehce a vtipně spojuje tradiční sféru pohádek s novým světem chytrých technologií. Nejchytřejší jsou však její písně.

Vladimír Vlasák
recenzent
MF DNES

Recenze: CD 80 %

INZERCE

Aukce starožitností ze 17.-20. století a uměleckých předmětů

15. aukce se koná v sobotu 3. 12. 2011 ve 14.00 h na Zámku Zálužany, okr. Příbram.

Čeští autoři: Kupka, Mánesová, Svabinský, Drahoňovský, Myslbek, Slavík, Kreibich, Kubín.

Zahraniční: Jung, Curry, Höger, Vittoria, van Vianen a další.

Užití umění, zbraně a technické památky. Kolekce hracích strojů.

www.antikvity.cz
tel.: 608 031 011

Nemovitosti-koupě

Prodáváte dům nebo byt? Rychlý prodej. Volejte zdarma 800 10 77 77.

Motocykly

Motocykly - auta - veterány- ČZ, Jawa, Praga apod. do r. 1960, různé zbytky a díly, katalogi a vše z motorismu i různé starožitnosti, celé pozůst. Čestně. T: 737 366 099

Auto, moto a díly koupím Škoda, Tatra, Jawa

ČZ, Manet, side, Pav do r.1970, 775262334

Vzpomínka

S bolestí v srdci dnes vzpomínám nedožité 60. narozeniny

Ing. Karín Pixová-Pešatová.

Maminka

Prodám

Dveře vchodové plastové bílé a zlatý dub. Dále zahradní domek, bránu, branku a pleť. Nové, z neuskutečněné stavby. Sleva z PC, přivezu. Tel: 773 282 209.

Pianino Petrof, dobrý stav. T: 607 96 11 33

Pianino n. křídlo, po celé ČR. T: 603 486 247

Koupím

50 000 - 500 000 Kč za obrazy českých i cizích autorů s námětem krajiny, kytičky, lovecké zátiží, postavy v krojích, portréty, divčí akty, lodě, abstraktní moderní kompozice, kubistická zátiží apod. Platím vyšší ceny než uvádí katalogy. Poradím před stěhováním či likvidací pozůstalosti. Zaručuji profesionální vědomosti v oboru výtvarné umění a starožitnosti a rychlé seriózní jednání. Přijdu kamkoli v ČR. www.sberatel-umeni.cz Tel: 722 343 270.

Pohlednice veškeré, všech žánrů i celé sbírky, veškeré obrazy, kvalitní i nekvalitní, též nepodespané, bezcenné, všech námětů a autorů, veškeré mince (též zlaté), hodinky (Omega, Prim, Doxa, stopkové s černým číselníkem apod., i silné pošk., dále bodáky, šavle a vánoční ozdoby, housle i pošk., též celé sbírky a pozůstalosti. Vyšší odhad nevadí. Solidní zájemce - právník. Slušné jednání a prima cenu garantuji. T: 722 068 194.

Vaše pozůstalost - moje starost. Koupím ihned a za hotové veškerý nábytek až do r. 1970 (i velmi silné pošk.), koberce, šicí, psací stroje, nádobí, obrazy (též bezcenné, poškozené), knihy, hodiny (i torza), housle i pošk., vojenské věci, betlém (i papírový), vánoční ozdoby, rádia, lampy, lustry. Též mince a pohledy. Odvoz zajištěn. Slušnost a serióznost plně garantuji. Vyšší odhad nevadí. Solidní zájemce - právník. Slušné jednání a prima cenu garantuji. T: 722 068 194, email: gregor999@seznam.cz

Až 1 100,- Kč nabízím za jeden gram zlata - ryzí, dále mám zájem o veškeré mince, stříbro, stříbrné předměty, pohlednice, hodinky i nejdoucí (Prim, Omega, Glashütte, Heuer...). Mám zájem též o stříbrné přibory. Špičkovou cenu a férové jednání garantuji. Zubní zlato je také zlato! Tel.: 602 229 348

Koupím starožitnosti, nejlépe celé pozůstalosti. Například: nábytek, hodiny, porcelán, šavle, hračky, rádia aj. I takzvané haraburdí z půd. Odvoz a stěhování zajištěno. Platba v hotovosti. Tel.: 775 045 003 p. Hugo Kouřil, Email: nabytek.kouril@seznam.cz

Koupím jakýkoliv starý a starožitný nábytek a nábytek z chromovaných trubek. Různé skříňe, skleník, knihovnu, kredenc, špajz, komodu, psací stůl, křesla atd. Vlastní odvoz. Telefonní číslo : 777 158 819, e-mail: maca.soucek@seznam.cz

Koupím starožitnou pánskou pracovnu, ložnici a zdobenou jídelnu: psací stůl, knihovnu, jídelní stůl, buffe, skleník, kredenc, mosazný lustr, lampu, zajímavý obraz a jiné věci do starožitného interiéru. Solidní cena, slušné jednání. Tel.: 603 478 873

Pianino n. křídlo, po celé ČR. T.: 377 915 108

Dagmar Havlové nabídli roli čarodějky Štěstěny v pohádce

PRAHA (spa) Brodili se spolu sněhem v populárním Andělovi Páně, nyní je čeká zimní krajina další filmové pohádky a opět v režii Jiřího Stracha. Jen role dostali oba herci úplně jiné.

„Jiří Dvořák byl minule lehce uštěpačným čertem, tentokrát si zahrává absolutního záporáka Carlose. A Ivan Trojan vymění andělskou řízu za úlohu notorického lháře, tak trochu ve stylu barona Prášila křížového s postavou Paula Newmana z Podrazu. Trojanův hrdina dokonce v jednom zábavném okamžiku zjistí: Propána, vždyť já už lžu i sám sobě,“ popisuje režisér.

Počkají na jaro
Nabídku od něj dostala také Dagmar Havlová: má představovat kouzelnou bytost Štěstěnu, jež se hraje v příběhu nazvaném Šťastný smolař zásadní úlohu. Další herecké obsazení včetně ústřední mladé

dvojice dává režisér teprve dohromady. Točít sice začíná už v prosinci, ale doslova od konce a jen na pár dní: pro finále snímku totiž potřebuje zasněžené scenerie lidového skanzenu. Nicméně hlavní část natáčení se předběžně plánuje až na květen příštího roku, filmaři zvažují různé lokace od Pernštejna po Ledec nad Sázavou.

Projekt Šťastný smolař původně připravoval podle vlastního scénáře slovenský režisér Matej Mináč, odkládal jej však několik let kvůli své práci na Nickyho rodnině – hrané dokumentární rekonstrukci věnované zachránci židovských dětí Nicholasi Wintonovi.

Nakonec brněnské studio ČT svědilo námět Strachovi a Marku Epsteinovi, který scénář ještě upravil. Podstatou pohádky, jejíž produkci má na starost Darina Levová, nicméně zůstává, že „i nad smůlou se dá zvítězit“.

Znalec a sběratel ohodnotí zdarma Vaše obrazy a starožitnosti. Po dohodě odkoupím. Tel.: 731 835 301, 224 222 697. Fota prosím na e-mail: znalecumeni@seznam.cz.

Staré perské ručně vázané koberce v jakémkoliv stavu, malé i velké. Tel:603919206 E-mail: starekoberce@seznam.cz. Sběratel

Mousson, Benka, Bazovský, Hála, Majerník, Fulla, Erdély, aj. slov. obrazy, solidně koupím, obrazy@mousson.cz, 604 273 741

Koupím Vaši sbírku mincí, bankovek, řádů a vyznamenání, i jednotliv. Přímý investor. Profesionálita. Cena nerozhoduje. T: 608709299

Hodinář koupí rúz. staré a starož. hodiny, hodinky i nejdoucí i části. Tel.: 607 878 313

Starý perský koberec, obrazy a starožitný nábytek koupí sběratel. Tel.: 602 218 721

Sběratelství

Mince stříbrné a zlaté Rakouska-Uherska, Německa, Ruska, USA, ČR, ČSSR a jiné, i sbírku, přijedu, vážný zájem. T: 602 808 030.

Mince zlaté a stříbrné i sbírku, hodinky, vyznamenání, bankovky, pohledy, známky. Disk. jednání, platba ihned. Tel.: 602 802 040

Koupím Vaši sbírku známek, dopisů, pohlednic, též jednotlivě. Vyšší cenu respektuji. Přímý investor. Profesionálita. T: 608973573

Umění a starožitnosti

Koupím cenný obraz a starož. nábytek. Obrazy: Lhoták, Nejedlý, Hudeček, Bubák, Majerník, Mánes, Radimský a další autorů. T: 602422404

První dáma nepřišla, souhra kulhala, zůstal jen skvělý slovenský tenorista

Měl to být koncert pro Livii Klausovou, ale nakonec se musel obejít bez ní. První dáma se tentokrát z tradiční akce na Pražském hradě omluvila s vysvětlením, že doprovází prezidentka na státní návštěvě Senegalu.

Večeru to ve Španělském sále ubralo na společenském lesku, našťastí ten umělecký zůstal zachován. Aspoň pokud jde o zpěv. Zachránil ho dvaatřicetiletý slovenský tenorista Pavol Breslik, který sbírá úspěchy na světových scénách převážně s Mozartem. S jeho áriemi také před časem exceloval ve Stavovském divadle.

Emoce i elegance

Tentokrát se představil v širším repertoáru a znovu potvrdil, že patří do světové špičky. Jeho nevelký, lehký, ale příjemně pevný, opený hlas je připravený i pro další úlohy, především z italského belcantového repertoáru. S vynikající dechovou technikou, elegantním le-

gatem a citovým nábojem zazpíval árii z Donizettiho opery Il Duca D'Alba, Macduffa z Verdiho Macbetha i slavný nářek Federika z Cileovy Arlésanky.

Už v první půli si Breslik české publikum získal krásně rozezpívá-

Pavol Breslik se představil v širším repertoáru a znovu potvrdil, že patří do světové špičky.

ným Princem z Rusalky a v duetu Věrné milování i Jeníkem z Prodáné nevěsty, byt tyto role „vcelku“ zatím na jevištích nezpívá – a protože je moudrý, ještě nějakou dobu zpívat nebude.

Jeho hostem byla mladá slovenská sopranistka Mária Porubčínová, v současnosti angažovaná v Braunschweigu. Překvapila moc-

ným přírodním materiálem, který sice ještě potřebuje ukáznit a zkulitovat, nicméně je předurčen pro dramatické role světového i českého repertoáru.

Záhadný doprovod

Koncert však kazil nespolehlivý doprovod. Je velkou záhadou, proč nebyl angažován některý náš přední orchestr se zkušeným dirigentem, nýbrž ženský soubor Queens of Classic. Jakkoli ho dirigent Jan Šrámek nedokázal koordinovat souhru, takže docházelo k trapným situacím. To si perfektně připravení pěvci nezasloužili.

Věra Drápelová
recenzentka
MF DNES

Recenze: koncert 70 %